TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Helsinki 3.5. 2016/ra
Dnromme 1365/031/2016

EDUSKUNTA
Liikenne- ja viestintävaliokunta

asia: HE 67/2016vp laeiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muutta misesta ym

kuultava: tietosuojavaltuutettu

Pyydettynä lausuntonani esitän kunnioittavasti;

Olen arvioinut erityisesti käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen 136§:ää, joka koskee viestin ja välitystietojen luottamuksellisuutta sekä esityksen 304 ja 305 §§, joissa säädetään eräistä viranomaisten tehtävistä.

136 § Viestin ja välitystietojen luottamuksellisuus

Aluksi totean, että asiassa on kysymys viestinnän luottamuksellisuuteen puuttumisesta. Viestinnän luottamuksellisuutta valvoo Suomessa viestintävirasto.

Ensin on siis ratkaistava kysymys, onko esityksessä ehdotettu puuttuminen viestinnän luottamuksellisuuteen ylipäänsä hyväksyttävää. Hallituksen esityksen mukaan välitystietoja käsiteltäisiin lähinnä niiden anonymisoimiseksi ja tilastollisten palveluiden tuottamiseksi kuten nytkin jo osin tapahtuu.

Perustuslain 10 §:ssä säädettyjen yksityisyyden ja henkilötietojen suojan osalta arvioin asiaa seuraavasti;

Postiosoite: PL 800 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9. 6 krs Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi

a) **onko esityksessä ehdotettu henkilötietolain 6 §:n tarkoittamalla tavalla asiallisesti perusteltua toimintaa?**

Yleisen henkilötietodirektiivin 95/46/EY resitaalin 2 kohdan mukaan: "tietojenkäsittelyjärjestelmät … osallistuttava taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen, kaupan kehittämiseen sekä yksilöiden hyvinvoinnin lisäämiseen". Hallituksen esitys perustuu ymmärtääkseni tälle lähtökohdalle.

Esityksen mukaan välitystietoja käsiteltäisiin anonymisoimista varten ja käytettäväksi tilastollisesti, palveluiden tuottamiseksi anonymisoituina.

b) **oikeus käsitellä henkilötietoja ?**

Henkilötietolain (523/1999) mukaan, jos käsittely on muutoin asiallisesti perusteltua, saa rekisterinpitäjä käsitellä henkilötietoja em. lain 8.4 §:n mukaan, jos käsittelystä säädetään laissa. Näin ollen käsiteltävänä oleva hallituksen esitys ei poikkea henkilötietolaissa säädetystä.

c) **anonymisoidut tiedot**

Anonymisoituihin henkilötietoihin ei sovelleta tietosuojasäännöksiä muutoin kuin siten, että on huolehdittava, että tiedot myös pysyvät anonymisoituina. Tältä osin viittaa 136 §:n 6 momentissa lausuttuun.

d) onko hallituksen esityksessä huomioitu tehokkaiden turvatoimien vaatimus?

- Hallituksen esityksen mukaan välitystiedot olisi anonymisoitava heti niiden keräysvaiheessa,
- tietoyhteiskuntakaaren 137 §:n yleiset käsittelyperiaatteet tulisivat sovellettaviksi,
  - esityksen 136 §:n uuden 6 momentin mukaan tilastollisen analyysin tulisi olla sellainen, että siitä ei pystyisi tunnistamaan yksittäistä luonnollista henkilöä.
  - Myös käsittelyn tuloksen tulisi olla sellainen, ettei siitä pystyisi tunnistamaan yksittäistä luonnollista henkilöä.
  - Laki olisi voimassa viisi vuotta.

  Totean myös, ettei hallituksen esityksessä ehdoteta poikkeamista muistakaan henkilötietojen suojasta annettujen säännösten periaatteista.

Ehdotetun käsittelyoikeuden käytön valvonta tulee aiheuttamaan lisätöitä jo nyt ylityöllistetylle tietosuojavaltuutetun toimistolle.

Postiosoite: PL 800 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6 krs Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi

304, 305 §§ Viestintäviraston ja tietosuojavaltuutetun tehtävät

Tietosuojavaltuutetulle tulee hallituksen esityksen mukaan lisää tehtäviä myös ns. nettineutraliteetin liikenteenhallintatoimenpiteiden osalta.

Sinänsä hallituksen esityksessä on perustellusti käytetty perinteistä jakoa viranomaisten tehtävien osalta.

Minulla ei ole muuta huomauttamista esityksen johdosta.

Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu

Postiosoite: PL 800 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9. 6 krs Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi